

ledes, at man betragter Superficiærlodder, naar de ere at ansee for Hovedparceller og have over 1 Td. Hartkorns Tilliggende, som Gaarde og fordrer Fæsteloavgivningens Forrifter overholde med Hensyn til dem. Det er oftere steet, at Besiddere af saadanne Superficiærlodder have været justitiæliter tiltalte for ikke at have bortfæstet i Overensstemmelse med Fæsteloavgivningens. Hvad der saaledes gjælder om den almindelige Fæsteloavgivning, maa ogsaa gjælde om Loven af 19de Februar 1861; kun mener jeg, at man ved Gjennemførelsen af denne Lovs Forrifter maa tage et billigt Hensyn til de faktiske Forhold. Ligesom man ikke kan forlange eller bør forlange, at Godseieren, saalænge Gaarden er bortfæstet til den, der eier Bygningen, skal forsyne Lodden med selvstændige Bygninger, saaledes maa ogsaa de Forrifter, der findes i Loven af 19de Februar 1861, i deres Anvendelse paa disse Forhold underkastes Modifikationer; men paa den anden Side følger ganske vist ogsaa deraf, at, vil man anerkjende Lovens forpligtende Bestemmelser som gjældende for Godseieren, maa man ogsaa indrømme ham den Ret, der efter Lovens § 2 tilkommer ham, naar han sælger et Antal af mindst 9 saadanne Gaarde, nemlig at han bør være berettiget til at indtage et Quantum Hartkorn, der svarer til $\frac{1}{6}$ af det Bortfolgte, til fri Raadighed som anden Hovedgaardstaxt. Jeg skal endnu kun bemærke, at forsaavidt den ærede Rigsdagsmand som Argument for sin Mening henviser til den Behandling, som det i sin Tid her indbragte Forslag til Lov om Ordningen af nogle særegne Fæsteforhold fandt i vedkommende Udvalg, og navnlig til den af Udvalget foreslaaede § 6, hvor der staaer, at der ved Taxationen af Eiendomme, som de her omhandlede, ikke tages Hensyn til Bygningerne paa den ene Side som noget særskilt og Vordenne paa den anden Side som noget særskilt, men at Bygninger og Vorden skulle vurderes som en Heelhed, og at der efter den forholdsvisse Værdi af hver af disse Gjenstande skal udregnes, idet han meente, at deraf fulgte, at ingen af disse Gjenstande for sig selvstændig kunde konstituere Begrebet af en Gaard — tror jeg ganske vist, at man dengang gik ud fra, at Forholdet ved Superficiær-

fæstegodsset havde en vis Lighed med Sameie, og at Billighed derfor talte for ved Opløsningen af dette Forhold at følge de Regler, som man vilde være tilbøielig til at følge ved Opøsningen af et Sameieforhold; men jeg tror ikke, at man enten har villet eller kunnet betragte det som fuldkommen korrekt, at betegne Superficiærfæsteforholdet som et Sameie, hvor Fæstereie, Bygningerne og Godseieren Vordenne i Sameie. Der er ogsaa i den Paragraf, som den ærede Rigsdagsmand op læste, antydet en anden Opfattelse. Det hedder nemlig: „Ved Taxationen af Vordenne bliver i Lighed hermed ikke blot at see hen til den Værdi, som en sli, den almindelige Fæstetvang, undergiven Vordlob, ved Fæstetildighed kan antages at være værd —“. Her forudsættes, synes mig, ligefrem, at disse Vordlob, naar de have den fornødne Størrelse, betragtes som Gaarde. Hertil skal jeg foreløbig indskrænke mig.

S. M. Hansen: Jeg tør ikke indlade mig paa, hvorvidt den Fortolkning, jeg har givet, strengt eller reent juridisk taget skulde være rigtig. Den høitærede Indenrigsminister er i saa Henseende en Autoritet, med hvilken jeg ikke i mindste Maade tør sammenligne mig. Jeg tvivler altsaa ikke om, at der kan opstilles en reent juridisk Fortolkning, hvorefter Loven kan anvendes paa dette Forhold, men hvad jeg tør paastaæ, er, at denne Lov ikke vilde være bleven Lov, dersom de, der indbragte den, og de, der tilraadede og stemte for den, havde anet, at en saadan Fortolkning kunde lægges ind i den, og jeg tør paastaæ, at denne Fortolkning, anvendt paa § 2, fører til en uretfærdig og ubillig Fremfærd mod private Folk, idet man derved borttager den væsentligste Værdi, deres Eiendomme have under de nuværende Forhold. Hvad der forøvrigt er anført, er mindre vigtigt, og jeg skal derfor ikke sige det Allermindste derom. Jeg har ikke den Tro, at jeg i mindste Maade kan rolle den høitærede Indenrigsministers Mening om dette Forhold, som det nu foreligger, men jeg antager dog, at hans Opfattelse deraf ikke alene har overrasket mig, men ogsaa de Fleste af dem, som i sin Tid vare Medlemmer af det i denne